

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.046/2013/6. szám

A Debreceni Ítéltábla dr. Veres Lajos ügyvéd ügyintézője mellett a Veres Lajos Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek - dr. Putnoki-Nagy Pál ügyvéd (cím) által képviselt alperes neve (cím) alperes ellen kölcsön visszafizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 21.P.20.678/2012/22. sorszámu ítélete ellen a felperes által 23. sorszám alatt előterjesztett és 25. sorszám alatt megindokolt fellebbezése és az alperes Pf. 3. számú csatlakozó fellebbezése folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, annak indoklásából az alperes érvénytelenségi kifogását érdemben elbíráló részt mellőzi.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 185 000 (Egyszáznyolcvanötezer) forint fellebbezési költséget és az államnak külön felhívásra térítsen meg 5 000 (Ötezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az alperes 2000-ben **település 1** és **település 2** település önkormányzatával társulási formában megvalósítandó szennyvízberuházásról tárgyalt. A település érintett lakosai a beruházáshoz az önerő teljesítése érdekében Lakáskassza szerződéseket kötöttek, 1000 szerződés számlanyitási díja 7 400 000 forint volt.

2000. július 13-án az alperes polgármestere, **G. J.** kölcsönszerződést kötött a **gazdasági társaság1**-vel. Az okirat szerint a Kft. a szerződés aláírásával egyidejűleg az alperes Polgármesteri Hivatalának kamatmentesen 7 400 000 forintot adott kölcsön, a visszafizetés határideje 2002. július 15. A kft. a pénzt az alperes OTP-nél vezetett számlájára kölcsön jogcímen átutalta.

Az alperes az összeget „átfutó bevételnek” tekintette, azt „Számlanyitási költség, **település 3** Önkormányzat, érdekeltségi egység 1000 darab” közleménnyel a Lakáskassza számlájára átutalta. Az előtakarékosági szerződéseket az alperes, mint jogosult javára zárolták. A beruházás nem valósult meg, a zárolás feloldást nyert, a számlanyitási díj nem járt vissza.

A **gazdasági társaság1** megkeresésére az alperes 2005. április 22-én telefaxon továbbította a folyószámla kivonatát a kölcsön számláján történt jóváírásáról, és a Lakáskassza javára szóló átutalási megbízást.

A **gazdasági társaság1** 2006. április 13-án másokkal együtt megbízási keretszerződést kötött a **gazdasági társaság2**-vel. A szerződés szerint a megbízott által ellátandó tevékenység volt a megbízók által megjelölt természetes vagy jogi személy(ek)ről információk beszerzése; segítség nyújtása, követelésekkel kapcsolatos egyeztető eljárások lefolytatása, megállapodások megkötése során, különösen az adósokkal való egyeztetés, tárgyalások lefolytatása, valamint ezzel kapcsolatosan a megbízók részére tanácsadás, útmutatás és operatív segítség nyújtása; közreműködés abban, hogy a megbízók az általuk megjelölt harmadik személy(ek)kel, különösen az adósokkal szemben fennálló követeléseiket érvényesíthessék; a követelések érvényesítése érdekében annak felderítése, hogy milyen vagyontárgyak, vagyoni értékű jogok nyújthatnak fedezetet a követelések kiegyenlítésére.

A **gazdasági társaság2** meghatalmazása alapján dr. **B. S.** ügyvéd az alperest az „**É.**” Kft. és az önkormányzat között szóban létrejött kölcsönszerződésre hivatkozással megfizetésre hívta fel. Az alperes a 2006. május 4-én átvett levélre 2006. május 15-i keltezéssel dr. **Cz. J.** ügyvéd útján válaszolt, miszerint a felszólításban közölt jogügyletről nem tudnak.

A **gazdasági társaság1** ellen 2006. június 25-én felszámolási eljárás indult, a felszámolását a Fővárosi Bíróság 2006. november 2-i kezdő időponttal elrendelte, felszámolónak a **gazdasági társaság3**-t kijelölte. A felszámolás közzététele a Cégléletről 2006. december 21-i számában történt.

I. S., a **gazdasági társaság1** ügyvezetője 2006. december 18-án meghatalmazta az 1001. sz. Ügyvédi Irodát - ügyintézőként dr. **Sz. Á.** ügyvédet -, hogy az alperessel szemben fennálló követelés ügyében a céget képviselje. Az ügyintéző ügyvéd helyettesítésére jogosult dr. **F. V.** ügyvédjelölt az alperest 2006. december 18-án, majd 2007. január 22-én és február 19-én írásban felhívta a 7 400 000 forint kölcsön visszafizetésére.

Az alperes dr. **Cz. J.** ügyvéd útján a válaszleveleiben vitatta a követelést és elévülésre is hivatkozott. 2007. február 2-i levelében hivatkozottak szerint **G. Z.** akkori polgármesternek a kölcsönről nincs tudomása, sem pedig arról, hogy a kölcsön visszafizetésére az önkormányzatot 2006. előtt felhívták volna.

A **gazdasági társaság1** felszámolása a megszűnése nélkül 2007. július 9-én lezárult, 2008. január 28-tól ismét felszámolás alatt áll.

2007. szeptember 14-én a **gazdasági társaság1** az alperessel szembeni 7 400 000 forint követelését 3 700 000 forint ellenértékért a felperesre engedményezte.

Az engedményezési szerződés szerint kölcsönszerződés írásban nem született, az alperes felszólítása 2005. április 22-én történt.

A felperes 2008. december 12-én felszólította az alperest a kölcsön visszafizetésére. Az alperes válaszában a fizetést megtagadta, és állította, hogy 2005. áprilisban felszólítást nem kapott.

Az elsőfokú bíróság 21.P.20.948/2011/20. sorszámú ítéletét a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.063/2012/4. sorszámú végzésével hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A felperes javára 571 000 forint fellebbezési költséget állapított meg.

A megismételt eljárásban a felperes a keresetében az alperest 7 400 000 forint, és 2002. július 16-tól a Ptk. 301/A. §-a szerint számított késedelmi kamata, valamint a perköltsége megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Elsősorban a Ptk. 327. §-a szerinti fizetési felszólítás hiányában az igény elévülésére hivatkozott. Védekezése szerint a felperes csupán állította, de nem bizonyította a 2005-ben az elévülés megszakadását eredményező fizetési felszólítás közlését. Vitatta azt is, hogy a **gazdasági társaság1** és **gazdasági társaság2** megbízási szerződése alapján dr. **B. S.** 2006. április 25-i írásbeli felhívása, valamint a Kft. képviselőjében **I. S.** ügyvezető által 2006. december 18-án aláírt meghatalmazással eljáró 1001. sz. Ügyvédi Iroda részéről dr. **F. V.** ügyvédjelölt által küldött felszólítások az elévülést megszakították, az engedményező joghatályos nyilatkozatai lettek volna.

Az alperes érvénytelenségi kifogást is előterjesztett. Állította, hogy a 2000. július 13-án keltezett okiraton **G. J.** polgármester aláírása nem tőle származik. A kölcsönszerződést jogszabályba és jó erkölcsbe ütközőnek, valamint színleltnek állította.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a keresetet elutasította és a felperest kötelezte az alperes javára 505 000 forint perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének az indokolásában az írásszakértői vélemény alapján, az Ötv. 38. §-ának (1), a 35. §-ának (1)-(2) bekezdése, az Áht. 66. §-a, az 1991. évi XX. törvény 139. § (1) bekezdés d) pontja és a Ptk. 523. §-ának (1) bekezdése felhívásával megállapította, hogy az alperes a kölcsön visszafizetésére köteles. A kölcsön lejáratára 2002. július 15-e volt, a Ptk. 324. §-ának (1) és a 326. §-ának (1) bekezdés alapján az elévülés ettől 2007. július 15-ig számítandó. A Ptk. 329. §-ának (1) bekezdés alapján az alperes a jogosult **gazdasági társaság1** helyébe lépett felperes követelésével szemben érvényesíthette mindazokat a kifogásokat, amelyek a jogosulttal szemben megillették.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 327. §-ának (1)-(2) bekezdése és a Pp. 164. §-ának (2) bekezdése felhívásával megállapította, hogy a felperes nem tett eleget arra vonatkozó bizonyítási kötelezettségének, hogy az alperes a követelést elismerte, illetve az alperessel 2005. április 22-én, 2006. május 4-én, december 18-án, 2007. január 27-én és február 19-én az elévülést megszakító írásbeli fizetési felszólítást közölt. Az alperes elismerését az okiratok felperes jogelődjének történt megküldése nem igazolja. Az engedményezési szerződésben rögzített hivatkozást és **G. Z.** tanúvallomását pedig nem tartotta alkalmasnak az elévülést megszakító, a **gazdasági társaság1** jogosulttól származó írásbeli fizetési felszólítás kétséget kizáró igazolására. Az engedményezési szerződés 1. pontja olyat nem rögzít, hogy írásbeli fizetési felszólítást küldtek, az írásbeli felszólítást az alperes által a bizonylatok telefaxon történt továbbítása, és a polgármester tanúvallomása együttesen sem igazolja.

Dr. **B. S.** ügyvéd a 2006. április 25-én keltezett levelét a **gazdasági társaság2** képviseletében küldte, abból az alperes számára nem tűnhetett ki, hogy az **gazdasági társaság1** jogosult nevében eljárva közöl fizetési felszólítást. A megbízási keretszerződés sem terjedt ki az elévülés megszakítására alkalmas fizetési felszólításra vonatkozó jognyilatkozat tételére.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az 1001. sz. Ügyvédi Iroda 2006. december 18-i, 2007. január 27-i és február 19-i okiratai az **gazdasági társaság1** jognyilatkozatának nem tekinthetők. A csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Csődtv.) a kérelem 2006. június 25-i előterjesztésekor hatályos 27. §-ának második fordulata alapján az **gazdasági társaság1** Céglököny 2006. december 21-i számában közzétett felszámolásának a kezdő időpontja a végzés jogerőre emelkedésének napja, 2006. november 2-a volt. A Csődtv. 34. §-ának (2) bekezdése alapján a felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet törvényes képviselője a bíróság által kijelölt felszámoló. A volt vezető tisztségviselő álképviselő, a cselekménye a Ptk. 221. §-a szerint a képviseltet nem köti, nyilatkozata nem a képviselt nyilatkozatának minősül. A nyilatkozata érvénytelen, mivel a képviselt nevében tett olyan nyilatkozatot, amelyre a képviselt szándéka nem terjedt ki (akarathiba) (BDT. 2007.1558). Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a felszámoló közlése szerint az **gazdasági társaság1** iratai között a kölcsön-, és az engedményezési szerződéssel kapcsolatos iratok nem lelhetők fel. Ebből következően a felszámoló az alperessel szembeni követelésről nem szerzett tudomást, az álképviselő nyilatkozatát ráutaló magatartással, kifejezett hozzájárulás nélkül jóvá sem hagyhatta.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az alperes kölcsöntartozásából eredő és a felperesre engedményezett követelés 2007. július 15-én - az engedményezést megelőzően - történt elévülését állapította meg, amely erre tekintettel bírósági úton nem érvényesíthető.

Az elsőfokú bíróság indokolása szerint az alperes érvénytelenségi kifogása alaptalan, a kölcsönszerződés nem ütközik sem jogszabályba, sem jóerkölcsbe, és nem is színelte.

A pervesztes felperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes perrel felmerült költségeként az ügyvédi és szakértői díj megtérítésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést. A fellebbezési kérelme az első fokú ítélet megváltoztatására, az alperes kereseti kérelme szerinti marasztalására irányult. Indokai szerint követelése nem évült el, az engedményező **gazdasági társaság1** 2005. április 22-i írásbeli, dr. **B. S.** 2006. április 25-i, dr. **F. V.** 2006. december 18-i, 2007. január 22-i és február 19-i, az alperes által átvett ügyvédi felszólításai a követelés elévülését megszakították. Álláspontja szerint az alperes 2005. április 22-én történt írásbeli felszólításának a tényét a szabad bizonyítás elve, a Pp. 166. §-ának (1) bekezdése alapján **G. Z.** volt polgármester tanúvallomásaival bizonyította. A megbízási keretszerződés a **gazdasági társaság2**-t a megbízó által megjelölt harmadik személyekkel szembeni követelés érvényesítésében való közreműködéssel bízta meg. Dr. **B. S.** ügyvéd 2006. április 25-i felszólító levele joghatás kiváltására alkalmas volt, minden olyan adatot tartalmazott, amelynek alapján az alperes a vele szemben támasztott követelést azonosítani tudta. Ezt igazolja az alperes képviseletében dr. **Cz. J.** ügyvéd 2006. május 15-én kelt válaszelevele is. **I. S.** ügyvezető által 2006. december 18-án adott ügyvédi meghatalmazás a **gazdasági társaság1** követelésének az érvényesítését szolgálta. Nyilatkozatát a felszámoló nem támadta meg, a meghatalmazás érvényesen létrejött. A Kft. akarata arra irányult, hogy az

alperes visszafizesse a kölcsönt, függetlenül attól, hogy a jogosult éppen felszámolás alatt áll-e vagy sem. A felszámolási eljárás befejezését, 2007. július 9-ét követően **I. S.** ügyvezető ráutaló magatartással jóváhagyta dr. **F. V.** ügyvéd részére adott meghatalmazást, és az ügyvéd eljárását. Nem vitatta, hogy a felszámolás folytán az ügyvezető képviseleti joga megszűnt. Álláspontja szerint azonban csak visszterhes ügyleteket nem köthetett, annak nem volt jogszabályi akadálya, hogy a kintlévőségek behajtása érdekében eljárjon. További érvei szerint a Ptk. 327. §-ának (1) bekezdése a fizetési felszólítást nem köti a jogosult személyéhez, csak a címzettet jelöli meg. Ezért közömbös, hogy a felszólítás kitől érkezik, az elévülést az adós arról való tudomásszerzése szakítja meg.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy a felperes a keresetlevelében maga sem hivatkozott 2005. évi írásbeli felszólításra, **G. Z.** tanúvallomásában a 2005. minden egyéb bizonyíték szerint téves évszám. Az első megkeresés a **gazdasági társaság2**-től érkezett, erre rendelt el a polgármester vizsgálatot és erről szól dr. **Cz. J.** ügyvéd 2006. május 15-i válaszevele is. Nyilatkozatában a tanú tévedett vagy az tévesen került jegyzőkönyvezésre. Az engedményezési szerződés sem írásbeli felszólításról szól és ilyenről **K. P.** ügyvezető és a többi tanú sem tudott. Dr. **B. S.** a **gazdasági társaság2** megbízásából és képviseletében járt el. A keretszerződés az alperest nem említi, konkrét eljárásra nem jogosít, lényeges általános korlátozásokot tartalmaz. A megbízott több jogot meghatalmazással nem adhatott, mint amivel rendelkezett. A Ptk. 219. §-ának (1) és (2) bekezdésére hivatkozással hangsúlyozta, hogy joghatás kiváltására a képviselt és a másik fél között csak a valódi képviselő jognyilatkozata alkalmas, az álképviselő cselekménye a Ptk. 221. §-a szerint a képviseltet nem köti és nem jogosítja. A meghatalmazás aláírásával **I. S.** rosszhiszemű álképviselőként járt el, az eljárásáról a felszámoló nem tudott, iratot nem kapott. A felperes Ptk. 327. §-ának (1) bekezdésével kapcsolatos jogértelmezését tévesnek, abszurdnak tartotta.

Az alperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő az első fokú ítélet indokolásának részbeni megváltoztatása iránt, az érvénytelenségi kifogásainak a megalapozatlanságával kapcsolatos indokolás mellőzését kérte. A felperes fellebbezésének eredményessége esetére előterjesztett, másodlagos csatlakozó fellebbezési kérelmében az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését, az első fokú bíróság új eljárás lefolytatására és újabb határozat hozatalára kötelezését kérte. Indokai szerint a kereset elévülés okán történt elutasítása miatt az érvénytelenségi kifogása érdemi elbírálásához az ügy nincs kellően felderítve.

A felperes csatlakozó fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítélete helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem alapos, ennek okán az elsődleges csatlakozó fellebbezési kérelem alapos.

Az ítéletábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást ítélezése alapjául elfogadta, egyetértett az alperes alapos elévülési kifogása folytán a keresetet elutasító érdemi döntésével, annak ténybeli és jogi indokaival egyaránt. Ezért az ítéletábla az elsőfokú

bíróság érdemben és indokaiban egyaránt helyes ítéleti rendelkezésének az indokolására a megismétlésük nélkül csak utal. Kizárólag a fellebbezési érvekre tekintettel mutat rá a következőkre.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. általa helyesen felhívott, elévülésre vonatkozó rendelkezéseinek az alkalmazásával helyesen telepítette a bizonyítás terhét az alperes elévülési kifogásával szemben a felperesre.

A felperesnek elsődlegesen az elévülést megszakító joghatást kiváltó, a Ptk. 327. §-ának (1) bekezdése szerinti felszólítás írásbeli közlésének a tényét kellett bizonyítania. Ez elsősorban egyrészt a jogosult részéről történt közlés írásbeliségének, másrészt a közlés alpereshez való megérkezésének a kétséget kizáró bizonyítását igényelte. Csak ez esetben volt vizsgálható a felszólításnak - a Ptk. kifejezett rendelkezése hiányában a bírói gyakorlat által kialakított - tartalmi megfelelősége, a felperes e körben a követelés azonosíthatóságával kapcsolatban kifejtett érvelése.

Előjáróban az ítéletábra a felperesnek a Ptk. 327. §-ának (1) bekezdése kapcsán a felszólítást közlő személyével kapcsolatos érvei ellenében mutat rá a következőkre.

A Ptk. a 325. §-a (1) bekezdésében annak a kimondásával, hogy az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet, a követelés anyagi jogi jogosultját, a jelen esetben a szerződést kötő felet, illetve jogutódját fosztja meg a szerződésből eredő követelésének bírósági jogsegéllyel történő érvényesítésétől. Az elévülés annak az anyagi jogi jogkövetkezménye, hogy a követelés jogosultja késlekedett az igénye érvényesítésével, a követelése esedékessé válásától kezdődően a joggyakorlást hosszabb időn át elmulasztotta. A követelések Ptk. 324. §-ának (1) bekezdésében meghatározott öt éves (vagy a Ptk. 325. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a felek által ettől rövidebb határidőben megállapított) elévülési határideje két esetben hosszabbodik meg: az elévülésnek a Ptk. 326. §-ának (2) bekezdésében szabályozott nyugvása és a Ptk. 327. §-ának (1) bekezdésében írt megszakítása esetén. Mindkét eset a követelés jogosultját, illetve kötelezettjét érinti, a jogosult oldalán az igényérvényesítéshez kapcsolódik. Az elévülést megszakító tényként a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás jogosulti rendelkező cselekmény, a kötelezethez címzett egyoldalú jognyilatkozat. A jogosult ebben azt hozza a kötelezett tudomására, hogy igényt tart a követelésének a kiegyenlítésére. Csak a követelés jogosultjának a nyilatkozata az, amely azzal a joghatással jár, hogy a követelése elévülését a kötelezettel szemben megszakítja. A felperes ezzel ellentétes jogértelmezése téves.

A Ptk. nem tartalmaz a jognyilatkozatokra és a jogügyletekre külön szabályt. A Ptk. 199. §-ának a második fordulata a szerződésre vonatkozó szabályokat rendeli alkalmazni nemcsak a szerződéses, kötelmi jogviszonyt keletkeztető, hanem az egyoldalú nyilatkozatra is. A Ptk. 217. §-a (1) bekezdésének második fordulata alapján az alaktság megsértésével kötött szerződés - ha jogszabály másként nem rendelkezik - semmis. Ekként a teljesítésre irányuló felszólításnak érvényességi feltétele a Ptk. 327. §-ának (1) bekezdésében előírt alaktság, írásbeliség.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt, hogy a felperes a perben az általa állított 2005. évi írásbeli felszólítás tényét nem bizonyította. **G. Z.** 2012. május 21-i tárgyaláson tett tanúvallomása az írásbeli felszólítás 2005. évi időpontjának hitelt érdemlő bizonyítására nem alkalmas. Az ítéletábra jelentőséget tulajdonított annak is, hogy a tanú szerint a megkeresést részéről dr. **Cz. J.** ügyvéd megbízása követte. A per okirati bizonyítékai szerint a tanú megbízására hivatkozással az ügyvéd a 2006. május 15-én keltezett levélben a **gazdasági társaság2** képviseletében a polgármesterhez intézett felszólításra válaszolt, eszerint a polgármester az ügyletről nem tud. Az alperes 2007. február 2-i levelében hivatkozottak szerint is **G. Z.** akkori polgármesternek nincs tudomása arról, hogy a visszafizetésre az alperest 2006. előtt felhívták volna. E korabeli iratok a tanúvallomás időpontbeli tévedését támasztják alá.

Az ezt követő, 2006. évi felszólítások közös jellemzője, hogy a Ptk. 219. §-ának (1) bekezdése szerinti, más személy, ügyvédi meghatalmazás alapján jogi képviselő által tett jognyilatkozatok, azok joghatását az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta.

A képviselet alapulhat törvényen, jogügyleten (megbízáson, meghatalmazáson) illetve nem természetes személy alapító okiratán (szervezeti képviselet). A jelen esetben valamennyi jelentőséggel bír. Az ügyvezető szervezeti képviselő, a képviseleti jogköre a jogi személy szervezetéből adódik, de egyúttal törvényes képviselő is, mert képviseleti jogáról jogszabály rendelkezik. A **gazdasági társaság2** és az ügyvédek képviselete jogügyleten alapuló képviselet, amelyet részükre megbízás, illetve meghatalmazás biztosíthatott.

A Ptk. kötelmi jogi negyedik részében, az egyes szerződések között, a 474. §-ának (1) bekezdésében szabályozott megbízás valamely ügy ellátására vonatkozó, a megbízó és a megbízott között belső viszonyt létesítő kétoldalú jognyilatkozat: szerződés, amely képviseleti jogot önmagában nem ad. A **gazdasági társaság2** meghatalmazása alapján eljáró ügyvédnek a joga a **gazdasági társaság1** képviseletére ezért csak a megbízási keretszerződés tartalmának a vizsgálatával eldönthető kérdés. Ennek megítélése során az ítéletábra is azt állapította meg, hogy a megbízási szerződés a **gazdasági társaság2**-t a **gazdasági társaság1** képviseletére, ennek hiányában pedig jognyilatkozat tételére, ennél fogva az alperessel szemben a **gazdasági társaság1** megbízó követelésének az érvényesítésére, az alperes írásbeli felszólítására nem jogosította. A szerződés tartalmából nem állapítható meg az, hogy annak egyáltalán tárgya lett volna a megbízónak az alperessel szemben fennálló követelése. A szerződés „keret” jellegéből és az 1.) a) és c) pontjának a megszövegezéséből következően az egyes adósokkal szembeni követelés egyedi megbízást igényelt volna. Másrészt a keretszerződés 5.) pontja kifejezetten kizárta az adósokkal szembeni eljárás folyamán a jogi képviselet ellátását, okirat készítését. Ezért a megbízás teljesítése nem járt együtt a megbízó képviseletével, vagyis nevében jognyilatkozat tételével, nem foglalt magában meghatalmazást. Ebből pedig okszerűen következik az, hogy sem a **gazdasági társaság2**, sem az őt képviselő ügyvéd a **gazdasági társaság1** képviseletében jognyilatkozatot nem tehetett.

A Ptk. 222. §-a alapján a harmadik személyhez intézett egyoldalú jognyilatkozattal történő meghatalmazás jognyilatkozat tételére feljogosító képviseleti jogot létesít. A meghatalmazásra akkor van szükség, ha a meghatalmazott képviselő a meghatalmazó képviselt nevében jognyilatkozatokat kíván tenni.

A **gazdasági társaság1** ügyvezetőjeként **I. S.** 2006. december 18-án adott meghatalmazást a B.-i 1001. sz. Ügyvédi Irodának az alperessel szembeni követelés ügyében. A meghatalmazás és annak alapján a meghatalmazott ügyvéd jognyilatkozata tekintetében jogi jelentőséggel a felszámolás kezdőidőpontja bír.

A felperesi jogelőd **gazdasági társaság1** ellen a felszámolási eljárás 2006. június 25-én indult, így arra nem lehet alkalmazni a Csődtv. 2006. július 1-től hatályos, 2006. évi VI. törvénnyel módosított, a hatálybalépését követően indult eljárásokban alkalmazandó (20. § (1) bekezdés), a felszámolás kezdő időpontját a felszámolás elrendeléséről szóló végzés Céglönlönyben való megjelenésének napjához kötő rendelkezéseit. A Csődtv. 2006. június 25-én hatályos 27. § (1) bekezdésének utolsó fordulója szerint a felszámolás kezdő időpontja a végzés jogerőre emelkedésének napja (28. §).

A **gazdasági társaság1** felszámolásának kezdő időpontja 2006. november 2., az elsőfokú bíróság által is felhívott Csődtv. 34. §-ának (2) bekezdése alapján ettől az időponttól a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehetett. Téves a felperes azon fellebbezési érvelése, mely szerint ez csak visszerthes jogügyletekre vonatkozik. E rendelkezés a felszámolás kezdő időpontjának objektív tényéhez kötődő speciális rendelkezést tartalmaz a képviseleti jogosultságra a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény előírásaihoz (21. §, 39. § (1) bekezdés, 156. §) képest.

Ezen időponttól a cégképviselet már nem az arra jogosult tagok döntésén, hanem a bíróság felszámolót kijelölő határozatán alapul. E tekintetben a Csődtv. a lex speciális rendelkezése bír elsőbbséggel.

A felszámolási eljárásban az adós vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatok tételére vonatkozó korlátozó rendelkezés a felszámoló részére kizárólagosságot biztosít. A 2006. november 2-án megindult felszámolási eljárásban a **gazdasági társaság1** vagyonával kapcsolatban érvényes jognyilatkozatot csak a felszámoló tehetett. Más ilyen jognyilatkozat tételére nem volt jogosult, az adós képviselőjének joga a felszámolás kezdő időpontjában megszűnt. Az alperessel szembeni követelés tekintetében az ügyvezetőt a Csődtv. 31. § (1) bekezdés d) pontja alapján a felszámoló felé tájékoztatási kötelezettség terhelte, a 48. § (1) bekezdés alapján a felszámoló feladata volt az adós követeléseinek a behajtása, igényeinek az érvényesítése.

2006. december 18-án az ügyvezető egyoldalú jognyilatkozata, az adós követelésének érvényesítésére adott ügyvédi meghatalmazása a Csődtv. kógens rendelkezésébe ütközött, a meghatalmazás a jogosult adós és a képviselő között nem jött létre. Az ügyvezető jognyilatkozatát csak a jognyilatkozat tétele időpontjában képviseleti joggal bíró felszámoló hagyhatta volna jóvá. Annak hiányában az létre nem jött, jogilag nem létező jognyilatkozat.

A fent kifejtettek jogkövetkezménye, hogy sem a **gazdasági társaság2**, sem a **gazdasági társaság1** ügyvezetőjeként **I. S.** által adott ügyvédi meghatalmazáson alapuló, alpereshez intézett felszólítás nem minősül a jogosult követelése teljesítésére irányuló, az elévülés megszakadásának a jogkövetkezményével járó írásbeli felszólításának. A követelés 2007. július 15-én elévült, mert azt megelőzően a jogosult **gazdasági társaság1** a követelés teljesítésére az alperest írásban nem szólította fel, az elévülést egyoldalú jognyilatkozatával nem szakította meg és a tartozását a kötelezett alperes sem ismerte el. A fentiekén túl a Ptk. 327. §-ának (1) bekezdésében írt további körülmény, a követelés bírósági úton történő érvényesítése, a felperes kérelmére a fizetési meghagyás

kibocsátása a követelés elévülését követően történt, mint ahogy az alperes engedményezésről történt értesítése is [Ptk. 329. § (2)].

Az elévülés folytán sem a bírósági úton nem érvényesíthető követelést érvényesítő kereset, sem az azzal szemben előterjesztett érvénytelenségi kifogás nem volt érdemben elbírálni.

Ezért az ítélet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság érdemben és arra vonatkozó indokaiban egyaránt helyes ítéleti rendelkezésének az érintése nélkül az ítéletet részben megváltoztatta, az elsőfokú bíróság ítéletének az indokolásából az alperes érvénytelenségi kifogását érdemben elbírálni részt mellőzte.

A fellebbezés eredményessége esetére előterjesztett, másodlagos csatlakozó fellebbezési kérelem elbírálni nem igényelt.

A másodfokú eljárásban peresztes felperes a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján viseli a fellebbezési költségeket. Köteles megfizetni az alperesnek a jogi képviselete folytán felmerült és az ítélet a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján megállapított fellebbezési költségét. A felperes a fellebbezés illetékét az Itv. 51. §-ának (1) bekezdése szerint megfizette, a csatlakozó fellebbezés Itv. 48. §-a és 46. §-ának (4) bekezdése szerint meghatározott illetékét a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján viseli.

D e b r e c e n, 2013. április 11.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsis Ottília s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -